

A בס"ד
Intro
Today we will learn בע"ה of דף יז of סוטה
Some of the topics we will learn about include.
The Machlokes regarding the Pesukim that must be included in the מגילת סוטה
The reason why the Torah requires עפר for a סוטה
'אינו כותב וכו'
אלא על המגילה
The מגילה may be written only on קלף, treated parchment, but it may NOT be written on other writing materials.
'ואינו כותב וכו'
אלא בדיו
כתב שיכול למחות
The מגילה may be written only with דיו, ink, which can be erased completely.

A

פסוקים
which must be included
in the **מגילת סוטה**

Why the Torah requires
עפר for a סוטה

The מגילה may be written
only on קלף

B Several Halachos that pertain to the מגילת סוטה of כתיבה
A מגילת סוטה is פסול, disqualified if
כתבה בלילה
It was written at night.
2.
כתבה למפרע
If it was written in a reverse order;
3.
כתבה קודם שתקבל עליה שבועה
If it was written before the סוטה accepted the oath.
4.
כתבה איגרת
If it was written without שירטוט, without the indentation under each line;
5.
כתבה על שני דפין
If it was written in two columns

B

The מגילה may be written
only with ink
which can be erased

Many other Halachos of
מגילת סוטה

כתבה	כתבה	כתבה	כתבה	כתבה
בלילה	איגרת	קודם	למפרע	בלילה
פסולה	פסולה	שתקבל עליה	פסולה	פסולה
		שבועה		
		פסולה		

1 So let's review ...

Our Mishnah continues with the procedures of a סוטה. The previous Mishnah detailed the mixture of the מים ועפר כללי חרס, the water and earth mixed into it.

At this point, the Torah states in י"ט פסוק; 'והשביע אותה הכהן וגו'

The Kohen shall administer an oath to her. This oath is written out in detail in the four Pesukim from כ"ב through י"ט

In g כ"ג the Pasuk continues with

וּכְתַב אֶת הָאֱלוֹת הָאֵלֶּה הַכֹּהֵן בְּסֵפֶר וּמַחָה אֶל מֵי הַמֵּרִים

The Kohen shall then write these curses on a piece of parchment and put it into the water, where the writing will be erased into the water which she will later drink.

Our Mishnah cites a Machlokes of three opinions as to exactly which words of these four Pesukim were written on the parchment.

1

Continues procedures of a סוטה...

The previous Mishnah detailed מים ועפר בכלי חרס

At this point, the Torah states;

פסוק י"ט - והשביע אותה הכהן ואמר אל האשה

אם לא שכב איש אתך

ואם לא שטית טמאה תזות אישך

הנקי ממי המרים המאררים האלה

פסוק כ' - ואת כי שטית תזות אישך וכי זטמאת

ויתן איש בך את שכבתו מבלעדי אישך

פסוק כ"א - והשביע הכהן את האשה בשבעת האלה

ואמר הכהן לאשה יתן יהיה אותך

לאלה ולשבעה בתוך עמך

בתת יהיה את ירכך זפלת ואת בטנך צבה

פסוק כ"ב - ובאו המים המאררים האלה במעוך

לצבות בטן ולזפל ירך

ואמרה האשה אמן אמן

פסוק כ"ג - וכתב את האלות האלה הכהן בספר

ומחה אל-מי המרים

2 Zugt Di Mishnah:
 בא לו לכתוב את המגילה
 מאיזה מקום הוא כותב
 When the Kohen is set to write the סוטה, from which
 Pasuk does he begin?

1.
 The רבי מאיר, who the Gemara identifies as תנא קמא, says
 'מאם לא שכב איש וגו' הנקי ממי המורים וגו'
 He begins from the middle of Pasuk י"ט which says that if
 she's innocent she will be spared from the consequences
 of the bitter waters.
 As Rashi explains from the Gemara, this is included
 because it's
 קללות הבאות מחמת ברכות
 A curse that is implied through the blessing - It implies
 that if he WAS שכב then לא הנקי; if she IS guilty she WILL
 suffer the consequences of the water.
 He then includes Pasuk י"ז;
 ואת כי שטית תחת אישך
 Because this is linked to the actual קללה mentioned in the
 next two Pesukim;
 However,
 ואינו כותב
 והשביע הכהן את האשה
 He does NOT include the beginning of Pasuk כ"א, because
 it is only a צוואה, instructions for the Kohen.
 וכותב
 'יתן ה' אותך לאלה ולשבועה וגו'
 He continues with the remainder of Pasuk כ"א, and the
 beginning of Pasuk כ"ב which states
 ובאו המים המאררים האלה במעיך לצבות בטן ולנפיל ירך
 Which are the actual קללה;
 ואינו כותב
 ואמרה האשה אמן אמן
 He does NOT include the ending of Pasuk כ"ב, because it
 is a קבלה, the woman's acceptance of the שבועה.
 This was all the opinion of the רבי מאיר.

2 Three opinions
 which words of these Pesukim
 were written on the parchment

מאיר

בא לו לכתוב את המגילה
 מאיזה מקום הוא כותב?

1

רבי מאיר

פסוק י"ט - והשביע אתה הכהן ואמר אל האשה

אם לא שכב איש אתך

ואם לא שטית למאה תזות אישך
 הנקי ממי המורים המאררים האלה

קללות פבאזות
 מחמת ברכות

פסוק כ"ב - ואת כי שטית תחת אישך וכי נטמאת

ויתן איש בך את שכבתו מבכל עדי אישך

פסוק כ"א - והשביע הכהן את האשה בשבעת האלה

ואמר הכהן כאשה יתן יהוה אותך

לאלה ולשבעה בתוך עמך

בתת יהוה את ירכך נפלת ואת בטנך צבה

This is only a צוואה
 for the Kohen

פסוק כ"ב - ובאו המים המאררים האלה במעיך

לצבות בטן ולנפיל ירך

ואמרה האשה אמן אמן

The actual קללה

פסוק כ"ג - וכתב את האלות האלה הכהן בספר

ומזה אל-מי המורים

5 The Gemara explains the Machlokes as follows, They disagree in the understanding of Pasuk כ"ג וכתב את האלות האלה הכהן בספר

The Tanna Kamma, רבי מאיר holds אלות אלות ממש
The word אלות without the letter ה includes the actual קללות. And האלות לרבות קללות הבאות מחמת ברכות
The superfluous ה in the inclusive האלות includes even the ברכות that are implied in the ברכות.

אלה (Eileh) למעוטי קללות שבמשנה תורה
The word אלה without the ה' excludes the קללות that are mentioned in the תוכחה in Parshas תבא. And האלה למעוטי צוואות וקבלות
The superfluous ה' in the excluding האלה excludes the צוואות וקבלות, the commandments and acceptance. And, רבי מאיר, אתים לא דריש
The word את is not considered superfluous.

6 However, רבי יוסי holds את לרבות צוואות וקבלות
The word את IS considered superfluous to include צוואות וקבלות.

Now, רבי יהודה holds that only the actual קללות are included; and all other Pesukim are NOT included, because כולהו במיעוטי דריש להו
All these words are exclusions. Therefore, אלות אלות ממש
But האלות למעוטי קללות הבאות מחמת ברכות
The implied קללות are excluded. And אלה למעוטי קללות שבמשנה תורה
And האלה למעוטי צוואות וקבלות
=====

5 The Gemara explains the Machlokes as follows, They disagree in the understanding of Pasuk כ"ג וכתב את האלות האלה הכהן בספר

רבי מאיר

<p>"אלה" למעוטי קללות שבמשנה תורה</p> <p>"האלה" למעוטי צוואות וקבלות</p>	<p>"אלות" אלות ממש "האלות" לרבות קללות <i>(בבאות מחמת ברכות)</i></p>
--	--

רבי יוסי

<p>"את" לרבות צוואות וקבלות</p>	<p>אתים לא דריש</p>
--	---------------------------------------

6 The Gemara explains the Machlokes as follows, They disagree in the understanding of Pasuk כ"ג וכתב את האלות האלה הכהן בספר

רבי ירמיה

Only actual קללות are included

כולהו במיעוטי דריש להו	
<p>"אלה" למעוטי קללות שבמשנה תורה</p> <p>"האלה" למעוטי צוואות וקבלות</p>	<p>"אלות" אלות ממש "האלות" למעוטי קללות <i>(בבאות מחמת ברכות)</i></p>

- 7 The Gemara proceeds with several Aggadic teachings:
 אמר רבא
 מפני מה אמרה תורה הבא עפר לסוטה
 The reason that the Torah requires earth for a סוטה, is to teach that
 זכתה
 יוצא ממנה בן כאברהם אבינו
 דכתיב ביה עפר ואפר
 If the סוטה was innocent, she will merit a son as Avraham Avinu who considered himself as עפר.
 לא זכתה
 תחזור לעפרה
 If she was guilty, she will die and return to the ground.

7

אמר רבא

מפני מה אמרה תורה הבא עפר לסוטה

To teach that...

לא זכתה	זכתה
תחזור לעפרה	יוצא ממנה בן כאברהם אבינו
	דכתיב ביה עפר ואפר

- 8 דריש רבא
 בשכר שאמר אברהם אבינו
 ואנכי עפר ואפר
 זכו בניו לב' מצות
 אפר פרה ועפר סוטה
 Avraham Avinu was rewarded for considered himself like עפר ואפר, with that his descendants received the two Mitzvos of the ashes of the פרה אדומה, and the earth for the סוטה.
 And
 בשכר שאמר אברהם אבינו
 אם מחוט ועד שרוך נעל
 זכו בניו לב' מצות
 חוט של תכלת
 ורצועה של תפלין
 Avraham Avinu was rewarded for refusing to accept even a string or shoelace from the מלך סדום, that his descendants received the two Mitzvos of a thread of blue wool for תפלין, and a strap for תפלין.
 =====

8

דריש רבא

בשכר שאמר אברהם אבינו
 ואנכי עפר ואפר
 זכו בניו לב' מצות
 אפר פרה - ועפר סוטה

בשכר שאמר אברהם אבינו

אם מחוט ועד שרוך נעל
 זכו בניו לב' מצות
 חוט של תכלת
 ורצועה של תפלין

For refusing to accept even a string or shoelace from the מלך סדום

9 The next Mishnah discusses the writing mediums - first, upon what it is written.

Zugt Di Mishnah;

אינו כותב
לא על הלוח
ולא על הנייר
ולא על הדיפתרא
אלא על המגילה
שנאמר בספר

The מגילה may be written only on קלף, treated parchment; but may NOT be written on a board, paper or untreated parchment because the Pasuk specifies that the מגילה shall be written on a ספר which means only קלף.

Two - with what is it written;

ואינו כותב
לא בקומוס
ולא בקנקנתום
ולא בכל דבר שרושם
אלא בדיו
שנאמר ומחה
כתב שיכול למחות

The מגילה may be written only with דיו, ink; but may NOT be written with other inks that leave markings, because the Pasuk specifies ומחה, that the words must be erased completely, as with דיו.

9

וּכְתַב אֶת הָאֵלוֹת הָאֵלֶּה הַכֹּהֵן בְּסֵפֶר

Upon what it is written?

אינו כותב

לא על הלוח - ולא על הנייר - ולא על הדיפתרא

אלא על המגילה

שנאמר: בספר

The מגילה may be written only on קלף treated parchment

With what is it written

ואינו כותב

לא בקומוס - ולא בקנקנתום - ולא בכל דבר שרושם

אלא בדיו

שנאמר: ומחה

כתב שיכול למחות

10 The Gemara cites several Halachos pertaining to the כתיבה of מגילת סוטה.

1. אמר רבא מגילת סוטה שכתבה בלילה פסולה
If a מגילת סוטה was written at night, it is disqualified, because there is a תורה שווה of the words.
The Pasuk regarding סוטה states ועשה לה הכהן את כל התורה הזאת
And the Pasuk regarding משפט, a judgment, states על פי התורה אשר יורוך ועל המשפט

מה משפט ביום
אף מגילת סוטה ביום
Just as a משפט is conducted only during the day; so too a מגילת סוטה is written only during the day;

2. כתבה למפרע פסולה
If the מגילת סוטה was written in reverse, it is disqualified, because the Pasuk states וכתב את האלות האלה
כי דכתיבא

The Pesukim must be written in the order the Torah wrote them.

3. כתבה קודם שתקבל עליה שבועה פסולה
If the מגילת סוטה was written before the סוטה accepted the oath, it is disqualified, because the Pasuk first states והשביע אותה הכהן, and then את האלות וכתב את האלות.

4. כתבה איגרת פסולה
If the מגילת סוטה was written as a letter, as Rashi explains בלא שירטוט

Without the scoring to maintain a straight line, it is disqualified, because בספר אמר רחמנא

The Pasuk specifies that it must be written as a ספר which requires שירטוט.

5. כתבה על שני דפין פסולה
If the מגילת סוטה was written in two columns, it is disqualified, because

ספר אחד אמר רחמנא ולא שנים ושלושה ספרים
The Pasuk specified that it must be written as a single ספר, but not as multiple ספרים.

6. כתב אות אחת ומחק אות אחת וכתב אות אחת ומחק אות אחת וכתב אות אחת ומחק אות אחת פסולה

כי סוטה, scraped it into the סוטה, and then continued with this pattern for each letter, the מגילה is disqualified, because the Pasuk states ועשה לה הכהן את כל התורה הזאת

As Rashi explains עד שתהא כולה כאחד

The מגילה must first be completed before the letters are scraped off.

10 Several Halachos pertaining to the כתיבה of מגילת סוטה

אמר רבא

מגילת סוטה שכתבה בלילה

פסולה

ועשה לה הכהן את כל התורה הזאת
על פי התורה אשר יורוך ועל המשפט
אף מגילת סוטה ביום
מה משפט ביום

כתבה למפרע פסולה	כתבה איגרת פסולה	כתבה קודם שתקבל עליה שבועה פסולה	כתבה על שני דפין פסולה
וכתב את האלות האלה	בלא שירטוט	First והשביע אותה הכהן and then וכתב את האלות	ספר אחד אמר רחמנא ולא שנים ושלושה ספרים

כתב אות אחת - ומחק אות אחת וכתב אות אחת - ומחק אות אחת פסולה

If the Kohen wrote one letter, scraped it into the סוטה and then continued with this pattern for each letter the מגילה is disqualified

ועשה לה הכהן את כל התורה הזאת

עד שתהא כולה כאחד

The מגילה must first be completed before the letters are scraped off